

8

2005

XV

**Na ISS je přístroj
z VUT v Brně**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**Z bakalářských prací
studentů FaVU**

**Rozhovor s architektem
Danielem Libeskindem**

**Sochařské sympozium
Kámen 05 na FIT**

Obsah

- 3..... TECHNIKA JE SAMOZŘEJMOSTÍ MÉHO ŽIVOTA,
AČKOLIV NEJSEM TECHNIK**
- 4..... NA VESMÍRNÉ STANICI ISS PRACUJE ZAŘÍZENÍ Z VUT V BRNĚ**
- 6..... STUDENTI DESIGNU SOUTĚŽILI LETOS POPRVÉ SAMOSTATNĚ**
- 8..... SPOLUPRÁCE FEKT SE SPOLEČNOSTÍ
NATIONAL SEMICONDUCTOR SE ROZVÍJÍ**
- 9..... ČESTNÉ UZNÁNÍ V PRESTIŽNÍ SOUTĚŽI V USA
ZÍSKAL TÝM Z FIT VUT V BRNĚ**
- 10..... VÝZNAM A POSLÁNÍ INTERNÍHO AUDITU NA VUT V BRNĚ**
- 12..... TOP MANAŽER SPOLEČNOSTI HONEYWELL
NAVŠTÍVIL TŘI FAKULTY VUT V BRNĚ**
- 13..... PROGRAM LEONARDO DA VINCI: VÍDEŇ, A CO DÁL?**
- 14..... Z BAKALÁŘSKÝCH PRACÍ STUDENTŮ
FAKULTY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ**
- 16..... Z ARCHÍVU VUT V BRNĚ: HISTORIE VOLBY REKTORA**
- 18..... MEZI TECHNIKOU A UMĚNÍM LEŽÍ TAJEMSTVÍ**
- 21..... NOVÉ PRŮKAZY NA VUT V BRNĚ**
- 23..... INFORMACE**
- 27..... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**

Události na VUT v Brně

Měsíčník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, nakladatelství VUTIUM. Číslo 8/2005, vychází 10. 9. 2005.

Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanysko@ro.vutbr.cz;

vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční kruh: Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM),
Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno,
fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

Technika je samozřejmostí mého života, ačkoliv nejsem technik

Autorem editorialem je Ing. Petr Bajer, CSc., ředitel Obchodní a hospodářské komory Brno. Petr Bajer vystudoval VUT v Brně, obor ekonomika a řízení. Praxi zahájil v podniku Sigma Slatina v Brně jako vedoucí oddělení, dále působil v ZES Brno, Škoda Plzeň jako vedoucí samostatného pracoviště. Dva roky pracoval jako asistent ředitele na výstavbě elektrárny Talkha v Egyptě. Ředitelem OHK Brno je od roku 1991.

Nebudu se pouštět do výletů do raného mládí ani do období školního, abych mé tehdejší setkávání se s technikou definoval jako sérii úžasů. Koneckonců si myslím, že každého člověka zastihne rozvoj techniky v určitém stadiu a ten poznává spolu s ostatním světem, který je stále daleko složitější než to, co člověk kdy vytvořil. A tak techniku chápe od začátku jako samozřejmou součást tohoto světa a to ho vlastně provází celý život.

Život ze mne udělal ekonoma a na techniku racionálně nahlížím jeho očima.

V první řadě jde o to, jak mi technika usnadňuje či komplikuje práci. Moderní dopravní a komunikační prostředky jsou zde dominantní. Mohu přispět k úspěchu více jednání tím, že jich více stihnu právě proto, že dostavit se na ně díky automobilu či letadlu není problémem. Mobilním telefonem mne partneři zastihnou kdekoli a kdykoli, aniž by museli tvář v tvář uznat, že právě v té chvíli musím řešit něco jiného. A když si konečně sednu k počítači ve své kanceláři, vylije se na mne doslova moře informací, v nichž neutopit se je problém, který řeším každodenně. A tak si kladu otázku, zda vše to, co mi technika umožňuje v mé profesi, neprohlubuje rozpor mezi tím co chci, co bych měl a co musím udělat. Zda tedy podle staré moudrosti by i zde méně nebylo více a zda tlaku na více díky technice moc nepodléhám.

Všechny technické vymoženosti musel pro mne někdo vymyslet, zorganizovat a financovat jejich výrobu a konečně je i vyrobit. Ve středu zde stojí podnikatel a s ním se denně setkávám. Musí rozumět jak tomu, kdo k němu přichází s novým technickým řešením, tak poslednímu zaměstnanci, který je uvede v život a na trh. Poznává složitosti a namáhavost tohoto činění pak chápu jako své současné poslání pomáhat právě podnikateli, aby vše při přiměřené hladině stresu a rizik zvládl. Stále vidím, že v naší zemi jsme v této oblasti na začátku cesty, kterou i zde technika sice usnadňuje, avšak, a toho se bojím, pomáhá odlidšťovat.

Konečně se jako ekonom a člověk zamýšlím, zda je nám technický rozvoj schopen zajistit, že náš živočišný druh přežije. Zatím stále preferujeme čerpání omezených zdrojů, které nám byly dány při vzniku této planety, místo toho, abychom techniku chápali jako nástroj, který nám umožní žít doslova jen na základě obnovitelných zdrojů. Protože to je, pokud jde o zdroje, stav, jehož neodvratně jednou dosáhneme. Podnikatelé by neměli nechat v šuplíku jedinou myšlenku, která využití obnovitelných zdrojů preferuje. Aby to pro ně bylo výhodné není jen věcí trhu, ale i podmínek, které nastavíme my všichni prostřednictvím státu. I z tohoto hlediska bychom proto měli hodnotit všechny počiny těch, které jsme si zvolili, ale pomocnou ruku hledat na vlastním rameni.

Ing. Petr Bajer, CSc.,
ředitel OHK Brno

Na vesmírné stanici ISS pracuje zařízení z VUT v Brně

Americký raketoplán Discovery vynesl při svém letu k Mezinárodní kosmické stanici ISS přístroj navržený a zkonstruovaný v Ústavu radioelektroniky FEKT VUT v Brně. Japonský člen posádky raketoplánu astronaut Soiči Noguči jej instaloval na plášť orbitální stanice ISS během třetí vycházky do volného vesmírného prostoru EVA – Extra Vehicular Activity. V současnosti již zařízení pracuje v ověřovacím provozu.

Příprava raketoplánu Discovery na mysu Canaveral před startem k letu na Mezinárodní kosmickou stanici ISS.

Raketoplán Discovery odstartoval k Mezinárodní vesmírné stanici z floridského mysu Canaveral 26. července 2005 přesně v 16.39 SELČ. Po čtrnácti dnech pobytu v kosmu přistál kosmický koráb na základně Edwards v kalifornské poušti. Vedení Americké vesmírné agentury NASA hodnotí misi Discovery jako úspěšnou. V kosmu strávila sedmičlenná posádka o dva dny déle než se předpokládalo. Kromě nepříznivého počasí pro přistání byla totiž důvodem prodloužení letu především

oprava tepelné izolace trupu raketoplánu, která byla poškozena při startu. Podobné poškození protizářových destiček tepelného štítu způsobila v únoru 2003 katastrofu raketoplánu Columbie. Posádka Discovery dopravila na ISS zásoby a zapojila se také do údržby stanice – astronauti např. vyměnili porouchanou anténu pro systém globálního určování polohy a obnovili dodávku elektřiny k jednomu ze čtyř gyroskopů ISS, které stanici udržují ve stabilní poloze. Během třetí vycházky do volného vesmírného prostoru EVA – Extra Vehicular Activity – japonský člen posádky raketoplánu astronaut Soiči Noguči instaloval na plášť orbitální stanice ISS také přístroj vyvinutý v Ústavu radioelektroniky FEKT VUT v Brně.

Speciální družicový přijímač pro orbitální kosmickou stanici vznikl v Ústavu radioelektroniky na základě požadavku Americké námořní akademie v Marylandu již v roce 2003. Aby však mohl být dopraven, instalován a vyzkoušen na stanici ISS, muselo se vyčkat na obnovení letů raketoplánů, které NASA pozastavila po tragické katastrofě lodi Columbia, při které zahynulo sedm astronautů.

Experimentální družicový přijímač pro vícekanálový transpondér s pomalým přenosem PSK a vícestranným přístupem vyvinutý na VUT v Brně umožňuje vstup až 20 účastníků v jednom hovorovém kanálu. Na vesmírné stanici ISS je součástí komunikačního zařízení PCSAT2, které zahrnuje několik dalších vysílačů a přijímačů řízení. Zařízení je zcela autonomní a na ISS nezávislé. Je řízeno z pozemních stanic – ty jsou rozmístěny v několika zemích, jednou z nich je i stanice umístěná pod střechou budovy FEKT v Králově Poli.

„Zařízení je nyní v ověřovacím provozu, kdy se musí zkontrolovat všechny jeho funkce. Přijímač pracuje v náročných termodynamických podmínkách – přístroj je ve vakuu a je vystaven přímému slunečnímu záření. Po jeho zapnutí se ustavuje termodynamická rovnováha. Samozřejmě, že jsme již na zemi vytvářeli modely tepelných poměrů v přístroji po instalaci na ISS. Nyní máme příležitost ověřit si, zda předchozí výpočty a modelování těchto podmínek byly správné,“ vysvětluje doc. Ing. Miroslav Kasal, CSc., specialista z Ústavu radioelektroniky.

Již nyní je část zařízení překontrolována a v operačním stavu. S některými částmi, včetně transpondéru PSK, se bude po celou

dobu jeho umístění na ISS experimentovat. Doc. Kasal upozorňuje na problém rádiové komunikace pomocí transpondéru, který je způsoben komplikací s kompenzací tzv. Dopplerova posuvu frekvence. „Testujeme nyní proto komunikační software, který vyvíjí náš spolupracovník z Anglie Peter Martinez, jenž si klade za cíl, umožnit poměrně dokonalou kompenzaci Dopplerova posuvu při těchto úzkopásmových přenosech,“ dodal doc. Kasal.

Komunikační zařízení PCSAT2 s transpondérem PSK bude na Mezinárodní kosmické stanici v provozu jeden rok. Po jeho uplynutí bude převezeno znovu raketoplánem na zem, kde se vyhodnotí jeho činnost a stav. Telemetrická data z testovaných solárních panelů budou telemetricky přenášena a zaznamenávána ovšem průběžně po celý rok v pozemních stanicích, tedy i v té v Králově Poli.

Kasalův tým z Ústavu radioelektroniky má s kosmickým výzkumem dostatek zkušeností. Brněnští vědci se již podíleli na projektu vypuštění experimentální družice Phase 3D (byla vynešena na oběžnou dráhu raketou Ariane 5 v listopadu 2000), na jejíž palubě jsou dva mikrovlnné přijímací systémy, které byly kompletně vyvinuty na FEKT VUT v Brně. Pro zajištění provozu družice Phase 3D byla pod střechou budovy FEKT v Králově

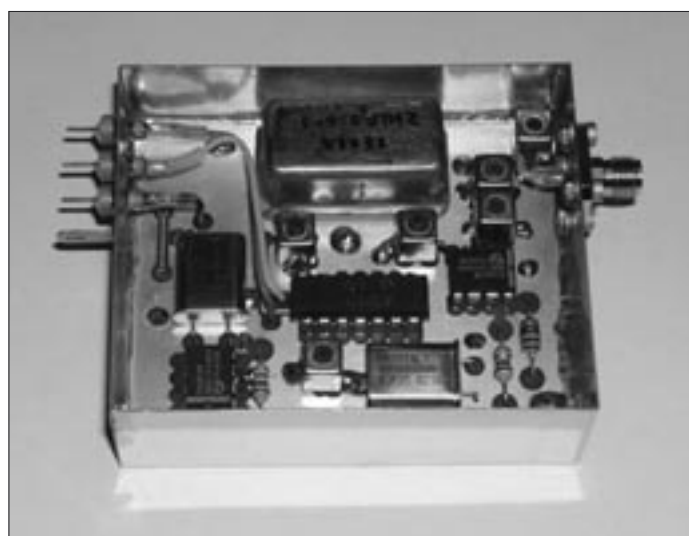

Přístroj vyvinutý na VUT v Brně je součástí komunikačního zařízení PCSAT2 (kroužkem je označeno jeho umístění na kosmické stanici ISS).

Poli vybudována plně automatická povelovací stanice. Brněnský tým pod vedením doc. Kasala pokračuje také v intenzivní práci na vývoji komunikačních součástí pro novou experimentální družici Phase 3E mezinárodní organizace AMSAT. Ta má být vypuštěna z evropského kosmického střediska Kourou ve Francouzské Guyaně v příštím roce a bude sloužit k ověření nových technologií, které mají být využity v připravovaném projektu AMSAT – vyslání sondy k Marsu v roce 2009. Na misi k rudé planetě by se brněnští specialisté prostřednictvím svých přístrojů chtěli podílet.

„Elektronické zařízení pro moduly Phase 3E dokončíme během podzimu, aby mohly být převezeny do německého Marburgu, kde dojde po závěrečné revizi ke kompletaci družice,“ řekl docent Kasal.

Igor Maukš

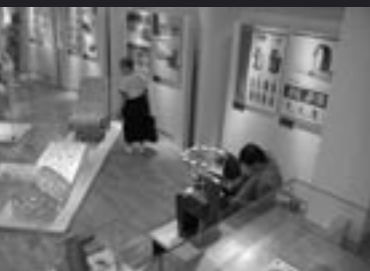

Experimentální družicový přijímač pro vícekanálový transpondér s pomalým přenosem PSK.

SUMMARY:

A special device designed and made at the Institute of Radio Electronics of the BUT Faculty of Electrical Engineering and Communication was brought to the International Space Station on board Space Shuttle Discovery. Mounted on the space shuttle's casing by the Japanese astronaut, the device is now in test operation.

Studenti designu soutěžili letos poprvé samostatně

Křeslo, které získalo Národní cenu za studentský design, si vyzkoušela i ministryně školství Petra Buzková.

Letošní, v pořadí již patnáctý, ročník národní designérské soutěže Vynikající výrobek roku 2005 – Národní cena za design (od roku 1991 ji každoročně pořádá Design centrum České republiky v Brně) byl poprvé rozdělen do dvou částí. Zatímco v dubnu byly v Betlémské kapli vyhlášeny a uděleny ocenění za již firmami realizované předměty navržené profesionálními designéry, 19. července byly vyhlášeny samostatné ceny pro studenty a nové absolventy designérských oborů (v České republice se design studuje celkem na sedmi vysokých školách). Mezinárodní porota udělila celkem jedenáct cen Dobrý studentský design, osm ocenění Vynikající studentský design a jednu

Národní cenu za studentský design 2005, kterou získal Jan Čtvrtník z VŠUP v Praze za čalouněný nábytek Koxy.

Po letošním úspěchu pedagogů z Odboru průmyslového designu FSI VUT v Brně v profesionální kategorii (akademický sochař Miroslav Zvonek, Art. D., a akademický sochař Ladislav Křenek, Art. D., získali společné ocenění Dobrý design a Cenu za ekologický design za svůj drtič potravinových odpadků a Ladislav Křenek získal ocenění Dobrý design i za přenosný elektrochemický analyzátor toxicity, potvrdili vysokou úroveň výuky designu na VUT v Brně i jeho studenti, kteří tak navázali na skvělé výsledky z minulých let.

Cenu Vynikající studentský design 2005 získala za svou letošní diplomovou práci Pletací stroj Zuzana Novotná. Porota uvedla ve zdůvodnění udělení ceny: „Průmyslový pletací stroj Zuzany Novotné je racionální inteligentní produkt, při kterém se design ocitl v pozici služebníka funkce. Konceptně moudré a kompozičně atypické řešení umožňuje lehké ovládání, manipulaci a servis a kompaktně doplňuje technologii výroby.“

Z Odboru průmyslového designu FSI VUT v Brně je rovněž student čtvrtého ročníku Michal Holokáč. Ocenění Dobrý studentský design 2005 získal za experimentální design obytné buňky. V kategorii grafického designu získal ocenění Dobrý studentský design 2005 také Jiří Močíčka z Ateliéru grafického designu Fakulty výtvarných umění VUT v Brně.

Všechny vítězné a ještě několik desítek dalších studentských prací (studenti VUT v Brně vystavují celkem 16 exponátů) bylo představeno na výstavě Studentský design 2005 v pražské galerii Design centra ČR – v Mozarteu na Jungmannově ulici. Odtud se expozice přesunula do Design centra ČR v Brně na Radnické ulici, kde si ji zájemci budou moci prohlédnout až do 9. října.

Igor Maukš

SUMMARY:

This year's Excellent 2005 Product – National Prize for Best Design competition, held for the 15th time in a row, was divided into two parts for the first time. While the best professional designs already implemented by companies received awards in the Prague Bethlehem Chappel in April, students and new graduates from designer schools were given extra prizes on 19th July.

Vynikající studentský design 2005:

Pletací stroj

Zuzana Novotná, FSI VUT v Brně, Odbor průmyslového designu

Dobrý studentský design 2005:

Obytná buňka

Michal Holokáč, FSI VUT v Brně, Odbor průmyslového designu

Digital Typo

Jiří Močíčka, FaVU VUT v Brně, Ateliér grafického designu

Spolupráce FEKT se společností National Semiconductor se rozvíjí

Spolupráce Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií s celosvětově významnou elektrotechnickou firmou National Semiconductor, která začala svou expanzi v 60. letech minulého století v proslulém americkém Silicon Valley, se dále úspěšně rozvíjí. National Semiconductor kooperuje na výzkumných projektech s renomovanými americkými univerzitami (např. MIT, Stanford, Georgia Tech a dalšími) i s řadou špičkových odborníků z univerzit v Nizozemsku, Itálii, Číně nebo Koreji.

Viceprezident National Semiconductor pro vývoj Mr. Richard Frank.

Koncem července zavítal na pracovní návštěvu na FEKT viceprezident firmy pro vývoj pan Richard Frank. Právě na této fakultě National Semiconductor (NS) spolupracuje s Ústavem mikroelektroniky na řešení projektu zabývajícího se návrhem počítačového modelu integrovaného měniče napětí, simulací, analýzou a verifikací výsledného modelu. Vzájemná spolupráce na tvorbě modelu začala v minulém roce. Na řešení se kromě učitelů významnou měrou podílejí i doktorandi Ústavu mikroelektroniky, zejména Ing. Jaroslav Kadlec, který provádí programování vyvíjených matematických algoritmů.

O vývoji spolupráce ústavu se společností National Semiconductor říká vedoucí projektu prof. Dalibor Biolek: „Spolupráce se týká projektu počítačových simulací tzv. ‚Power Managementu‘. Partnerství se společností National Semiconductor začalo v roce 2003 návštěvou Petera Henryho, viceprezidenta ‚Portable Power Group‘, a Richarda Franka. Brno navštívil později také ředitel tzv. ‚virtuální laboratoře‘ (National Semiconductor Virtual Laboratory – NSVL) Bijoy Chatterjee, který hledal partnery pro spolupráci. Virtuální laboratoř je vlastně katalyzátorem vývoje progresivních technologií vznikajících na základě spolupráce mezi firmou NS a univerzitami. Definice zadání výzkumného projektu vykrystalizovala na základě diskusí mezi Bijoy Chatterjee a děkanem FEKT prof. Radimírem Vrbou. Později prof. Vrba s prof. Vladislavem Musilem podali návrh na projekt počítačových simulací tzv. DC-DC spínaných

měníčů.“ Dodejme, že projekt byl po technické stránce detailně specifikován právě prof. Daliborem Biolkem, pod jehož vedením je nyní také řešen.

V první fázi projektu byl vyvinut model měniče LM2717 založený na tzv. „average“ modelování vybraných vnitřních bloků integrovaného obvodu. Projekt bude pokračovat detailnějším modelováním klíčových podobvodů a postupně rozšiřován na další obvody z produkce firmy NS. „Cílem je vytvoření internetové aplikace, kde si uživatelé budou mít možnost ‚na dálku‘ sami vyzkoušet chování svých aplikací, osazených integrovanými obvody firmy NS, ale současně jim nebude dostupná informace o struktuře a vnitřních parametrech těchto obvodů, tedy informace, kterou výrobci utajují,“ vysvětlil prof. Vladislav Musil.

Podle Richarda Franka, který pochází z Československa (narodil se v Kolíně a po sovětské okupaci v roce 1968 emigroval jako desetiletý se svými rodiči do kanadského Toronta; jeho dcera nyní studuje v Praze medicínu) se firma National Semiconductor rozhodla pro spolupráci s VUT v Brně ze dvou důvodů. „Prvním byla velmi dobrá úroveň znalostí studentů elektroniky, kterou jsme si ověřili vlastním průzkumem. Mile nás překvapily zejména jejich vědomosti z analogové techniky, protože odborníků z této oblasti je nyní velký nedostatek. Druhým důvodem je potom strategická poloha Brna,“ řekl Událostem Richard Frank. Viceprezident pro výzkum dále sdělil, že vedení společnosti National Semiconductor znovu uvažuje o rozsáhlé investici v Technologickém parku, jejíž realizaci před třemi roky zmrazil teroristický útok na New York a následná deprese v oboru. Jednalo by se o Design centrum, které by navrhovalo vybrané integrované obvody pro celou společnost National Semiconductor.

Igor Maukš

SUMMARY:

The cooperation between the Faculty of Electrical Engineering and Communication and National Semiconductor, the world's leading electrical engineering company, which started its expansion in Silicon Valley in the 1960's, has been intensifying. National Semiconductor cooperates on major projects with renowned American Universities such as MIT, Stanford, Georgia Tech, and others as well as with a number of top experts from universities in the Netherlands, Italy, China, and Korea.

Čestné uznání v prestižní soutěži v USA získal tým z FIT VUT v Brně

Ing. Lukáš Sekanina, Ph.D., a Ing. Michal Bidlo z Ústavu počítačových systémů FIT VUT v Brně se zúčastnili soutěže Human competitive awards in genetic and evolutionary computation, která se již podruhé konala v rámci konference Genetic and Evolutionary Computation Conference (GECCO). GECCO je nejvýznamnější světovou akcí v oblasti genetických algoritmů a genetického programování, které se účastní každoročně více než 500 vědců z celého světa. Ti se koncem června sjeli do Washingtonu D.C.

Autoři z FIT VUT v Brně prezentovali v soutěži program vygenerovaný evolucí, inspirovaný procesem embryonálního vývoje, který je schopen z malé řadič sítě vygenerovat libovolně velkou řadič sítě. Vyevolvovaný program nejen objevil již známý princip konstrukce těchto sítí (které mají uplatnění např. při obvodové realizaci řazení), ale dokázal tento princip ještě vylepšit. Tento výsledek byl uznán komisí za „human-competitive“ a autoři práce obdrželi za automatické generování kreativních řešení pomocí genetického programování čestné uznání.

O obrovské kvalitě soutěže zejména svědčí práce, za které byly uděleny dvě první ceny:

(1) Shaped-pulse optimization of coherent soft-x-rays (Colorado State University) – pomocí evolučních technik byl navržen způsob ovlivňování velkých molekul pomocí laseru. Byla objevena chování, o kterých se vědci domnívali, že nejsou z pohledu fyziky vůbec možná!

(2) Two-dimensional photonic crystals designed by evolutionary algorithms (Cornell University) – pomocí genetického programování se podařilo najít nanostruktury fotonických krystalů, které umožňují lepší řízení průchodu světla než nejlepší struktury doposud navržené člověkem.

Další podrobnosti jsou na adrese:

<http://www.genetic-programming.org/hc2005/cfe2005.html>

Pro zajímavost dodejme, že loňským vítězem byl tým NASA AMES, který pomocí genetického programování navrhl anténu unikátního tvaru, která předčila v řadě parametrů antény navržené experty. Anténa zvítězila ve výběrovém řízení (pořádaném NASA) na realizaci antény pro nastávající vesmírnou misi ST5. Je to první produkt navržený evolucí, který bude vyslán do vesmíru.

V rámci soutěže je třeba představit výsledek, který byl během posledního roku získán pomocí technik evolučního návrhu – tedy automaticky vygenerován počítačem simulujícím evoluční proces. Evoluční výpočetní techniky zde hrají roli kreativního návrháře. Komise složená z předních odborníků posuzuje, zda je takto vytvořený výsledek schopen soutěžit s lidskou invencí.

Kdy je výsledek evolučního algoritmu uznán za schopný konkurovat člověku? Musí splňovat alespoň jeden z následujících přísných požadavků (formulovaných v knize Genetic

Programming IV: Routine Human-Competitive Machine Intelligence zakladatele genetického programování prof. J. Kozy):

- byl patentován jako vynález v minulosti, je vylepšením patentovaného vynálezu nebo by dnes mohl být kvalifikován jako patentovatelný vynález;
- je stejně dobrý nebo lepší než jiné řešení, které bylo akceptováno jako nový vědecký výsledek v době, kdy bylo publikováno v recenzovaném vědeckém časopisu;
- je stejně dobrý nebo lepší než jiný výsledek, který byl vložen do databáze nebo archivu výsledků udržovaných mezinárodně uznávanou skupinou vědců;
- je publikovatelný ve své podstatě jako nový vědecký výsledek nezávisle na tom, že byl mechanicky vytvořen;
- je stejně dobrý nebo lepší než nejaktuálnější člověkem vytvořené řešení dlouho známého problému, pro který vznikala řada neustále lepších výsledků navržených člověkem;
- je stejně dobrý nebo lepší než to řešení, které bylo považováno za pokrokové ve svém oboru, když bylo objeveno;
- řeší problém, který má pro daný obor nepopíratelnou obtížnost;
- zvítězil v soutěži s řešeními vytvořenými člověkem (buď ve hře proti člověku, nebo proti programu, který byl napsán člověkem).

Pokud komise shledá, že prezentovaná práce splňuje alespoň jedno z uvedených kritérií, je autorům vyplacena peněžitá odměna. Letos se dělilo celkem 10 000 amerických dolarů. Soutěže se zúčastnilo 23 prací (12 z USA, 4 z UK, po jedné z ČR, Itálie, Izraele, Nizozemska, Japonska, Singapuru a Thajska).

Doc. Ing. Zdeněk Kotásek, CSc.,
vedoucí Ústavu počítačových systémů FIT VUT v Brně

SUMMARY:

Ing. Lukáš Sekanina, Ph.D., and Ing. Michal Bidlo from the Institute of Computer Systems at the BUT Faculty of Information Technology took part in the Human Competitive Awards In Genetic and Evolutionary Computation competition that, for the second time, was held as part of the Genetic and Evolutionary Computation Conference (GECCO). GECCO is the world's most important event in the field of genetic algorithms and programming with the number of participants totalling over 500 international scientists.

Význam a poslání interního auditu na VUT v Brně

Novelou č. 123/2003 Sb., která nabyla účinnosti dnem vyhlášení tj. 6. 5. 2003, byl doplněn zákon č. 320/01 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), kde byly veřejné vysoké školy definovány jako orgán veřejné správy. VUT v Brně, jako právnická osoba zřízená na základě zvláštního právního předpisu (zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách), která hospodaří s veřejnými

Útvar kontroly a interního auditu se modifikoval z původního útvaru kontroly a jeho poslání se rozšířilo do dvou samostatných úrovní a to :

- kontroly
- interního auditu.

Zatímco si kontrola ponechala svoji pracovní náplň, tj. následné prověřování skutečností, které na škole proběhly a vyřizování stížností, nově bylo definováno poslání interního auditu a zakotveno v jeho statutu (zveřejněn na webových stránkách VUT v Brně).

Velmi často pokládanou otázkou ze strany zaměstnanců školy je, jaký je rozdíl mezi kontrolou a interním auditem a zda se na škole nezdvojná tatáž činnost. Ještě častěji je na různých součástech školy interní auditor stále přijímán slovy: „přišla kontrola“.

Co je tedy interní audit a k čemu slouží? Útvar interního auditu je funkčně nezávislý útvar, organizačně oddělený od řídicích výkonných struktur VUT v Brně. Je přímo řízený rektorem. Jeho funkční nezávislost je navíc ještě podpořena a kontrolována Správní radou VUT v Brně. Nezávislost interního auditora je proto tak zdůrazňována, a nesmí být opomíjena, aby mohl být funkční jeho poslání, tj. nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému. Interní audit zjišťuje, zda jsou právní předpisy, přijatá opatření a stanovené postupy prováděné v činnosti VUT v Brně dodržovány, vyhodnocuje rizika s činností spojená, zda jsou včas roz-

poznávána a zda jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění. V neposlední řadě monitoruje, zda dosažené výsledky při plnění rozhodujících úkolů VUT v Brně poskytují dostatečné ujištění, že schválené záměry a cíle budou splněny. Z výše uvedeného je tedy zřejmý rozdíl v pracovních postupech kontroly a interního auditu. Oproti kontrole se interní audit minimálně zabývá minulým, již uzavřeným obdobím, ale je připraven zabývat se aktuálními problémy a v duchu tohoto požadavku také plánuje svoji činnost. Hledá optimální a schůdná řešení s vyloučením či minimalizací rizik a tak přináší přidanou hodnotu vedení školy na různých úrovních řízení. Jeho cíl je tedy jasný a zřejmý. Přináší doporučení k aktuální, dosud neuzavřené problematice, s otevřenou možností hledat řešení „za pochodu“ v širších souvislostech. Doporučení auditu jsou nezbytná pro zjednodušení a zprůhlednění především finančních toků v oblasti vzdělávání, vědy i hospodářské činnosti.

Interní audit má stanoven svůj tříletý střednědobý plán vycházející ze zpracované mapy rizik, na základě kterého je definován jeho plán roční, zahrnující oblasti nejvýše ohodnocené rizikovostí. Mimo svůj plán, vyžaduje-li to provozní potřeba a na základě příkazu rektora, operativně zařazuje do svých úkolů další interní audity. Interní audit se zaměřuje zejména na finanční audity, kdy se ověřuje věrné zobrazení údajů vykázaných ve finančních a účetních výkazech, audity systémů, kdy se hodnotí systémy zajištění příjmů a správy veřejných prostředků a audity výkonů, které výběrovým způsobem zkoumají hospodárnost, efektivnost a účelnost operací. V provozních podmínkách se tyto audity prolínají a práce interního auditora je postavena tak, aby zajišťovala co největší komplexnost a návaznost procesů s přihlédnutím k racionalizaci procesů stávajících.

Za zmínku také stojí otázka postojů, pravomocí a rozdílnosti mezi auditem externím a interním. Externí audit pohledem „zvenčí“ potvrzuje správnost ročních účetních závěrek, na základě stanovených podmínek prověřuje vybraný vzorek finančních toků a postupů použitých k zaznamenání pravdivého obrazu hospodaření VUT v Brně. Interní audit se však nezaměřuje pouze, jak již bylo uvedeno výše, na tuto oblast a jeho rozdílnost oproti externímu auditu je dána především časem a obdobím auditovaného procesu. Oba dva audity, a každý má svoji specifickou váhu, však mají společný cíl. Rozdílnými cestami

Setkání interních auditorů veřejných vysokých škol na ČVUT v Praze v květnu letošního roku.

finančními prostředky, měla, jako ostatní veřejné vysoké školy, od výše uvedeného data zákonnou povinnost zřídit interní audit. Na VUT v Brně byl proto k 1. březnu 2004 zřízen Útvar kontroly a interního auditu a rektorem jmenována vedoucí útvaru Ing. Marta Válková. Paní inženýrku Válkovou redakce požádala, aby čtenáře Událostí informovala o významu i úkolech interního auditu.

Setkání výboru VVŠ 28. 6. na MŠMT (JUDr. Včelák, MF CHJ, autorka článku, Ing. Wídomská, VŠB Ostrava).

prověřují a potvrzují legislativní správnost postupů s hospodárným a efektivním využíváním zdrojů.

Důležitým, na škole zatím ne zcela využívaným, avšak velmi účinným a preventivním nástrojem interního auditu je jeho konzultační činnost. Svým nezávislým přístupem může přispět k lepšímu nastavení nově připravovaných procesů a může být tím spojovacím můstkem mezi akademickou a hospodářskou sférou tak, aby byly zajištěny v souladu s požadovanou závaznou legislativou a přitom všem „totálně nezkomplikovaly život“. V otázkách, kde interní auditor nemá dostatečné vědomosti, zkušenosti a dovednosti, může být nápomocen při zajištění odborníka na danou problematiku. Vždy, v souladu s jeho statutem a etickým kodexem, se interní auditor musí dobrat k závěru a doporučení a toto by mělo být, a je, jeho největší prioritou. V reálném čase musí být akademické i hospodářské obci nápomocen a společně s nimi hledat nejschůdnější cesty řešení. Ne vždy však naprostý a absolutní soulad s legislativou je jediným hlediskem pro správnost vydané směrnice, pokynu či příkazu na VUT v Brně. Mnohdy se jeví jako neproveditelný a překomplikovaný postup z prvního pohledu třeba jednoduché činnosti. Je právě na auditu, aby objektivně zvážil možná rizika a vydal doporučení, která mohou být základním vodítkem pro nastavení provozních procesů.

Útvar kontroly a interního auditu na VUT v Brně má za sebou více jak rok svého působení. Na fakultách, nefakultních sou-

částech i na jejich nižších organizačních jednotkách, kde podle plánu i operativního příkazu vykonával svoji auditní činnost, je již jeho poslání zřejmé a doporučení, která vydal, byla ve většině případů vedením akceptována a uvedena v život. Vyjadřoval se k různým oblastem, např. smlouvám o zřízení výzkumného centra, smlouvám o dílo na dodávku služeb, k oponentním řízením FRVŠ, ke stipendijnímu fondu a jeho naplňování a čerpání, k pořizování skladových zásob, ke srážkové dani při dodávkách služeb do zahraničí, k odpisování majetku a naplňování FRIM atd. Je tedy zřejmé, že útvar může být a také je nápomocen v řadě oblastí.

Aby však mohl interní auditor dělat svou práci dobře a odpovědně, musí se neustále vzdělávat, shromažďovat a vyhodnocovat nové informace a směřovat svoje aktivity do aktuálních oblastí. Stalo se velmi dobrým zvykem interních auditorů všech veřejných vysokých škol v ČR pořádat svá pravidelná setkání. Interní auditori veřejných vysokých škol jich plně využívají a dále rozvíjejí vzájemné předávání svých zkušeností a informací a jako jednu z možností, pro posílení kreditu kvalifikace, zvažují i vzájemnou výpomoc při auditování specializovaných oblastí.

Nemalou měrou jsou interním auditorům v jejich práci nápomocny také orgány státní správy a to MF ČR reprezentované zástupci Centrální harmonizační jednotky a MŠMT svým Odborem interního auditu a kontroly, a to především v poskytování málo dostupné literatury, koncepcí dlouhodobého vzdělávání interních auditorů a pomocí v prosazování opatření vedoucích k posílení interního auditu na veřejných vysokých školách.

Ing. Marta Válková,
vedoucí Útvaru kontroly
a interního auditu VUT v Brně

SUMMARY:

The new amendment to the Financial Audit Act defines a higher education institution as a public administration body. As all public higher-education institutions, BUT as a legal entity that manages state budget funds, was obliged by law to set up an internal audit. Thus, an Inspection and Internal Audit Department was established at BUT on 1st March 2004. With Ing. Marta Válková, head of this department, we talked about the importance and objectives of an internal audit.

Top manažer společnosti Honeywell navštívil tři fakulty VUT v Brně

Dr. Krishna Mikkilineni se na Ústavu radioelektroniky FEKT zajímal o pedagogickou i vývojovou činnost ústavu.

V prvním srpnovém týdnu navštívil tři fakulty VUT v Brně (Fakultu informačních technologií, Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií a Fakultu strojního inženýrství) viceprezident a generální ředitel Honeywell Technology Solutions Lab (HTSL) Dr. Krishna Mikkilineni.

Společnost Honeywell International založila v lednu 2003 v Brně své globální vývojové středisko, které se během prvních dvou úspěšných let stalo součástí korporáční organizace Honeywell Technology Solutions Lab (HTSL) jako HTSL-Brno. Společnost Honeywell je známá svou podporou technických univerzit. Na VUT v Brně sponzoruje studentskou soutěž „Honeywell EMI“ a v minulém roce věnovala také peněžní dotaci na vybudování laboratoře mechatroniky sloužící studentům FEKT a FSI.

Dr. Krishna Mikkilineni, který pochází z Indie, navštívil VUT v Brně v doprovodu Ing. Ladislava Škapy, CSc., ředitele brněnského Honeywell – Global Design Center, které je součástí Honeywell Technology Solutions Lab. Top manažer se během

svého pobytu na Ústavu radioelektroniky FEKT velmi zajímal o všechny oblasti činnosti ústavu.

HTSL-Brno dodává řešení v oblasti automatizační a řídicí techniky pro průmysl, budovy a domácnosti, která zahrnují výrobky a systémy pro řízení prostředí a spalovacích procesů, například termostaty, ventily, prvky rozvodů pitné vody nebo součásti zabezpečovacích systémů. Řešení pro oblast letecké techniky zahrnují programové vybavení pro palubní zobrazovače, pro systémy řízení letu, elektronické palubní přístroje, ověřování pomocí matematických modelů, provozní ověřování, analýzy spolehlivosti.

Připravil Igor Maukš

Dr. Krishna Mikkilineni s Ing. Ladislavem Škapou, CSc., ředitelem brněnského Honeywell – Global Design Center, a děkanem FEKT prof. Ing. Radimírem Vrbou, CSc.

SUMMARY:

In the first week of August, three BUT faculties – of information technology, of electrical and of mechanical engineering – were visited by Dr. Krishna Mikkilineni, vice-president and general manager of Honeywell Technology Solutions Lab (HTSL). During his short visit, the top manager accompanied by Ing. Ladislav Škapa, CSc., CEO of the Brno-based Honeywell – Global Design Center, was interested in the teaching and research conducted at the BUT faculties.

Program Leonardo da Vinci: Vídeň, a co dál?

Pod záštitou Ministerstva školství, vědy a kultury Rakouska se v závěru letošního června uskutečnil ve Vídni mezinárodní kontaktní seminář „Cíle Maastrichtu v praxi“ pořádaný rakouskou Národní agenturou Leonardo da Vinci. Jednání semináře, na který vyslaly své zástupce více než 20 evropských zemí, se zúčastnily i pracovnice CEVAPO VUT v Brně.

Dvoudenní bohatá jednání ve dnech 29. a 30. června plná prezentací a jednání u kulatého stolu i jinými formami probíhala v hotelu Crowne Plaza ve Vídni. Do rakouské metropole se sjelo přes 280 účastníků z 22 evropských zemí. Cílem setkání bylo poskytnout co nejvíce informací před dalším termínem pro podání návrhů pro rok 2006 (v oblasti pilotních projektů včetně tematických akcí, jazykových dovedností, nadnárodních sítí organizací a referenčních materiálů) v rámci programu EU Leonardo da Vinci.

Seminář zahájil pan Ernst Gesslbauer, vedoucí Národní agentury Leonardo da Vinci z Rakouska. S úvodní prezentací na téma Celoživotní vzdělávání – pohled na budoucí generaci programů na r. 2007–2013 vystoupil náměstek ministra školství, vědy a kultury Rakouska.

Zajímavé bylo vyslechnout si příspěvek p. Marty Ferreiry z generálního direktorátu Education and Culture na téma Realizace cílů Maastrichtského komuniké – příspěvek programu Leonardo da Vinci.

Po úvodních prezentacích byla jednání rozdělena do sekcí:

- transparentnost kvalifikací a kreditní systém pro profesní vzdělávání;
- zajištění kvality a rozvoj profesního vzdělávání;
- nové formy učení, zejména e-learning a přístupy orientované na uživatele;
- transfer inovací;
- inovativní přístupy v jazykovém vzdělávání.

Největší ohlas mělo vystoupení p. Michaela Schwaigera a Georga Müllnera z Grazu s názvem Optimalizujte řízení svého projektu, které celé jednání uzavíralo. Vtipně a s nadhledem sumarizovalo několikaleté zkušenosti obou předkladatelů projektů a poskytlo návod, jak postupovat při navrhování, řízení a realizaci projektu a čeho se naopak vyvarovat.

Příjemné prostředí hotelu dotvářelo výrazně pracovní a současně přátelskou atmosféru celého jednání. Velmi užitečná byla

osobní setkání se zástupci potenciálních partnerů, představiteli národních agentur Leonardo da Vinci i řešiteli úspěšných projektů.

Některé příspěvky, které zazněly na semináři, nabídky na spolupráci a účast v projektech a jiné důležité informace lze najít na webových stránkách rakouské NA Leonardo da Vinci – www.leonardodavinci.at/maastricht.

A proč doporučujeme účast na podobných aktivitách? Jsou skvělou příležitostí:

- podívat se za hranice všedních dnů,
- prezentovat svoji instituci, fakultu, útvar, ústav,
- seznámit se s výsledky úspěšných projektů a jejich překladateli a řešiteli,
- potkat se se zástupci různých vzdělávacích institucí,
- navázat kontakty s těmito lidmi a zapojit se tak do skupiny potencionálních partnerů nebo koordinátorů projektů,
- porozhlédnout se a využít výstupů projektů vhodných pro příslušnou oblast,
- získat přehled o způsobech organizace podobných akcí a převzít vše pozitivní a zajímavé,
- stát se členem databáze účastníků,
- získat kontakt na příslušná národní centra,
- procvičit si cizí jazyk a přesvědčit se, že i ostatní účastníci nevládnou skvělou angličtinou nebo němčinou a že se každý domluví s každým, když chce.

Co podotknout závěrem? Asi to nejdůležitější:

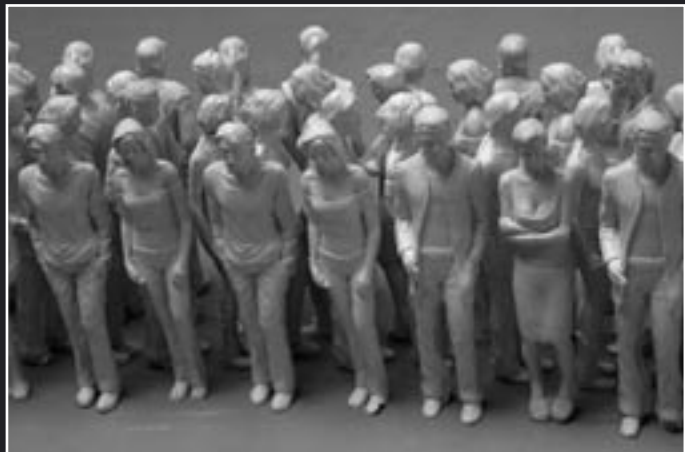
- že 30. září 2005 je deadline pro podání návrhů projektů v rámci programu Leonardo da Vinci (s výjimkou mobility),
- že řadu potřebných informací najdete na webových stránkách – <http://www.nvf.cz/leonardo/index.htm>,
- že zájemcům o podání návrhu projektu (pilotních projektů, projektů jazykových dovedností a projektů nadnárodních sítí organizací) rádi poradíme a pomůžeme.

Hana Petrušková, Petra Hrstková,
CEVAPO VUT v Brně

SUMMARY:

An international contact seminar entitled „The Maastricht Objectives in Practice“ was held in Vienna by the Austrian national Leonardo da Vinci agency under the auspices of the Austrian Ministry of Schools and Education, Culture, Science and Research.

Z bakalářských prací studentů Fakulty výtvarných umění

Ateliér sochařství 1/ doc. akad. soch. Michal Gabriel
Michal Šmeral

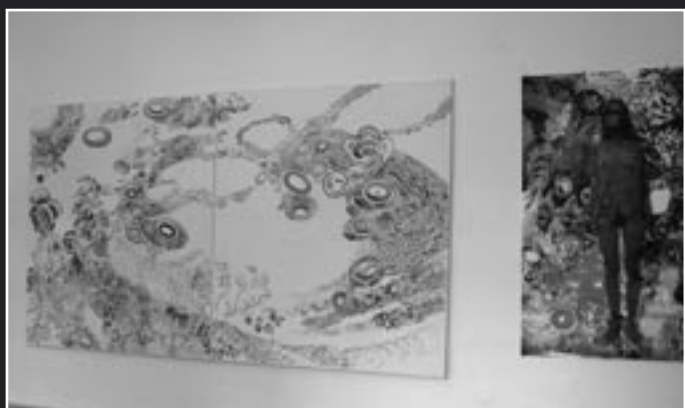
Ateliér intermédiá/ doc. prom. ped. Václav Stratil
Kamil Benda

Ateliér grafiky/ akad. mal. Margita Titlová-Ylovsky
Radka Malachová

Ateliér environment/ akad. mal. Vladimír Merta
Maud Kotasová

Ateliér malířství 2/ doc. akad. mal. Martin Meiner
Jitka Dulíková Gottfriedová

Ateliér papír a kniha/ doc. Dr. Jiří H. Kocman
Zuzana Hrivňáková

Ateliér performance/ doc. akad. soch. Tomáš Ruller
Michal Krysl

Ateliér malířství 1/ doc. akad. mal. Petr Veselý
Jana Prekopová

Ateliér malířství 3/ doc. MgA Petr Kvíčala
Anežka Hošková

Ateliér tělového designu/ doc. Mgr. Jana Preková
Karolína Kohoutková

Ateliér grafického designu/ Mgr. Václav Houf
Iva Pechmanová

Ateliér produktového designu/ akad. soch. Zdeněk Zdařil
Petr Matušinec

Foto Irena Armutidisová

Z archivu VUT v Brně: Historie volby rektora

Česká vysoká škola technická v Brně, předchůdkyně dnešního Vysokého učení technického, byla zřízena na základě rozhodnutí c. a k. apoštolského Veličenstva císaře Františka Josefa I. z 19. září 1899 výnosem ministerstva kultu a vyučování z 26. září téhož roku. V organizačních věcech se pak nově zřízená škola měla řídit do vydání vlastního statutu statutem Vysoké školy technické ve Vídni (vydaným jako nařízení ministerstva kultu a vyučování z 20. února 1875). Tento statut mimo jiné určoval způsob řízení školy včetně způsobu volby jejího představeného – rektora.

V čele vysoké školy stál tehdy, stejně jako dnes, rektor, který řídil činnost školy společně se sborem profesorů (Professorenkollegium). Rektor byl volen tímto profesorským sborem vždy na dobu jednoho studijního roku, a to z řádných profesorů školy. Pokud by zvolený profesor odmítal úřad přijmout, měl sdělit profesorskému sboru důvody a ten pak hlasovat, jestli má zvolený kandidát do úřadu přece jen nastoupit. Pokud by sbor hlasoval pro jeho nastoupení a zvolenec nadále odmítal, měli se obrátit na ministra, který by rozhodl. Pouze pokud by byl někdo do funkce zvolen již podruhé, měl právo odmítnout volbu bez

Inaugurační přednáška rektora prof. Ing. Dr. techn. Václava Kubelky, DrSc., v roce 1947.

Slavnostní inaugurace nového rektora se v roce 1947 konala v aule historické budovy na Veveří ulici (nyní sídlo Fakulty stavební VUT v Brně).

udání důvodu. Každého zvoleného rektora musel pak do funkce potvrdit ministr kultu a vyučování.

Profesorský sbor, který rektora volil, byl tvořen všemi řádnými i mimořádnými profesory školy a jedním nebo dvěma volenými zástupci soukromých docentů. (Dva zástupci byli tehdy, pokud bylo soukromých docentů více než pět.) Úkolem rektora bylo zastupovat školu navenek, předsedat zasedání profesorského sboru, vykonávat rozhodnutí profesorského sboru a podávat mu o tom zprávu a vykonávat úkoly stanovené mu předpisy. Pokud rektor nemohl svoji funkci vykonávat, např. ze zdravotních důvodů, zastupoval ho prorektor, kterým byl vždy rektor z předchozího studijního roku. Pokud by rektorova nepřítomnost měla trvat delší dobu, měl ministr školství rozhodnout, zda bude zvolen rektor nový, nebo zda bude i nadále rektora zastupovat prorektor.

Nepsaným pravidlem v prvních dvou desetiletích trvání české techniky bylo, že se rektorem většinou stávali služebně nejstarší profesoři. V roce 1920 bylo dohodnuto, že se na postu rektora budou střídát profesoři podle jednotlivých odborů školy. K roku 1919 máme poprvé doloženo slavnostní uvedení nového rektora do funkce – tzv. instalaci rektora. Při této příležitosti pronesl odstupující rektor projev, ve kterém zhodnotil své uplynulé funkční období, a nastupující rektor poté proslovil přednášku ze

*Rektor České vysoké školy technické
v Brně dovoluje si poděkovat za blaho-
přání projevové k jeho slavnostní instalaci.*

V Brně,

Klášer

svého vědního oboru. Tyto projevy vycházely tiskem a jako významný pramen k dějinám školy jsou uloženy v našem archivu. Ve funkci rektora se v tomto období vystřídaly mnohé významné osobnosti naší školy. S jejich životními příběhy se čtenáři Událostí měli možnost seznámit v minulých číslech.

Uvedená pravidla pro rektorskou volbu platila až do roku 1950, kdy byl vydán nový vysokoškolský zákon. Ten zásadním způsobem posiloval vliv státu na správu a řízení vysokých škol. Výrazně se to projevilo právě v dosazování rektorů. Rektoři od této chvíle přestali být voleni profesorským sborem školy, ale byli jmenováni prezidentem republiky na návrh vlády, „a to zpravidla z profesorů vysokých škol, navržených Státním výborem, který napřed vyslechne radu příslušné vysoké školy.“ Státní výbor pro vysoké školy, který rektory navrhoval, byl nově zřízený poradní a koordinační sbor ministra školství pro záležitosti vysokých škol. Měl poměrně široké pravomoci a byl ze dvou třetin tvořen vysokoškolskými profesory. V novele vysokoškolského zákona z roku 1956 pak již nebyla ani zmínka o tom, že by rektor měl být „zpravidla z profesorů vysokých škol“, mohl jím být teoreticky kdokoli, kdo třeba neměl se školou dosud nic společného, nemusel to být ani profesor. Funkční období rektora bylo prodlouženo na tři studijní roky a jejich možný počet nebyl nijak omezen. Rektor spravoval vysokou školu, odpovídal za její „ideovou a výchovnou činnost“ a zastupoval ji před veřejností.

Za činnost školy byl odpovědný ministru školství, věd a umění. Kromě rektora stála v čele školy rada vysoké školy, jejímiž členy byli prorektoré a tajemník (od roku 1956 nazývaný kvestor), děkani a proděkani fakult a zástupci učitelů, studentů a zaměstnanců. Pro správu školy byl zřízen rektorský úřad (rektorát) vedený tajemníkem. Náměstky rektora byli dva prorektoré jmenováni ministrem školství také na dobu tří studijních let. Podle novely vysokoškolského zákona z roku 1956 mohlo být prorektorů podle potřeby i více nebo méně.

Podle těchto nových pravidel byl jmenován rektorem školy prof. Ing. Dr. František Perna, který byl však rektorem pouze jeden rok, neboť Benešova technika byla v roce 1951 téměř zrušena. Její větší část byla přičleněna k nově založené Vojenské technické akademii, na kterou přešel také profesor Perna. Ze zbylých dvou fakult civilního směru pak byla vytvořena Vysoká škola stavitelství, jejímž rektorem se stal prof. Ing. Dr. Vojtěch Mencl. Ten byl ovšem pověřen funkcí rektora prozatímně pouze na dva roky. Podobně i funkční období jeho nástupce, prof. Ing. Dr. Josefa Vaverky bylo jen dvouleté. Snad proto, že budoucnost Vysoké školy stavitelství byla stále nejistá. Celé tříleté období strávil ve funkci rektora až prof. Ing. Vilibald Bezdíček (v letech 1955 – 1958), za nějž byla Vysoká škola stavitelství v roce 1956 přeměněna na Vysoké učení technické. Po profesoru Bezdíčkovi byl rektorem jmenován prof. Ing. Dr. Vladimír Meduna, který byl rektorem až do roku 1968.

(Dokončení příště)

Magdalena Čoupková, Archiv VUT v Brně

SUMMARY:

The Czech Technical University in Brno, the predecessor of today's Brno University of Technology, was founded by the decision of his Royal Apostolic Majesty Emperor Franz Joseph I of 19th September 1899 and by a decree of the Ministry of Cult and Education of 26th September in the same year. Until its own constitution was instituted, the new university was to be administered by the constitution of the Technical University of Vienna of 20th February 1875. Among other things, this constitution governed the procedure used to elect the head of the university – its Rector.

Mezi technikou a uměním leží tajemství

Nakladatelství VUT v Brně VUTIUM připravuje české vydání knihy architekta Daniela Libeskinda „Breaking Ground, Adventures in Life and Architecture“ (vyšla koncem roku 2004 v nakladatelství Routledge) pod názvem „Základní kameny života i architektury“. Ředitelka nakladatelství VUTIUM Alena Mizerová byla pozvána k návštěvě Studia Libeskind, aby s manželi Danielem a Ninou Libeskindovými připravili české vydání knihy. Ze setkání vznikl rozhovor, jehož druhou část uveřejňujeme.

„Až do věku padesáti dvou let jste neměl ani jedinou realizovanou stavbu. Nyní máte za sebou tři dokončená muzea, včetně Židovského muzea v Berlíně, a třicet pět projektů v různých stádiích výstavby. Jsou mezi nimi muzea v Torontu, San Francisku, Drážďanech, Kodani a Denveru; univerzitní budova v Hongkongu; nákupní a rekreační středisko ve Švýcarsku; studentské centrum v Tel Avivu a další v Londýně; velké urbanistické projekty v Miláně a v New Yorku. Chtěl jste být architektem od malička?“

„Neměl jsem v úmyslu stát se architektem. Předpokládalo se, že ze mne bude hudebník, protože jsem byl něco na způsob dětského génia – hrál jsem na tahací harmoniku tak dobře, že mně udělili prestižní stipendium Americko-izraelské kulturní nadace (AICF). Dodnes si schovávám recenzi svého vystoupení v telavivské koncertní síni, kde jsem hrál spolu s mladým Itzhakem Perlmanem.

Odjakživa jsem také rád kreslil a limity harmoniky byly stále zřejmější. A tak jsem trávil stále více času kreslením. Stal se ze mne fanatický ctitel tužky. Obkreslil jsem sérii kreseb chasidských svateb; kreslil jsem budovy, krajiny a politické karikatury. Když jsme se přestěhovali do New Yorku, přihlásil jsem se na střední přírodovědné škole v Bronxu do kurzu technického kreslení a moc se mi tam líbilo. Ve dny, kdy jsem měl hodinu, jsem se budil už v pět ráno a nemohl se dočkat. Po vyučování jsem si udělal domácí úkoly už cestou domů, abych mohl věnovat zbytek dne pilování své kreslířské zručnosti. Kreslil jsem jako posedlý dlouho do noci, dokud mi prsty nezačaly dřevěnět.

Má kreslířská vášeň dělala mé matce starosti. „Ty chceš být kumštýř? Chceš skončit hladový někde v podkroví a nemít ani dost peněz, aby sis koupil tužku? Takový život by sis přál?“ zeptala se jednou přímo. Namítl jsem, že jsou také úspěšní umělci! Třeba Andy Warhol.

„Warhol? Na každého Warhola připadá tisíc čekatelů bez groše. Staň se architektem. Architektura je řemeslo a je to zároveň i druh umění.“ A pak řekla něco, co by zahřálo každého architekta u srdce: „V architektuře můžeš vždycky dělat i umění, ale v umění nemůžeš dělat architekturu. Zabiješ dvě mouchy jednou ranou.“

„Vaše moudrá matka měla na Váš život jistě hluboký vliv.“

„Všichni jsme děti svých rodičů a skutečnost, že moji rodiče přežili holocaust, se nemohla v mé práci neprojevit. Můj původ mě nutí často přemýšlet o věcech jako trauma a paměť. Nikoli trauma způsobené jedinou katastrofou, které je možno překonat a vyléčit, nýbrž trauma, jež zahrnuje zničení celé komunity a nejen její skutečné, ale i pomyslné existence.“

S rodiči a sestrou Anjou, 1952.

„Trochu je mně záhadné Vaše příjmení.“

„To jméno pro nás vybral můj dědeček Chaim. Chaim pocházel z nejchudší rodiny ortodoxních Židů. Příjmení si musel vybrat teprve ve svém dospělém věku při sčítání lidu, když už žil v Lodži se svou ženou a dětmi. Do té doby nosil jako většina chudých Židů z venkova pouze jméno po otci, podobně jako třeba můj otec byl znám pod jménem Nachman ben Chaim – Nachman, syn Chaima. Když už si můj dědeček musel vybrat, rozhodl se pro jméno Libeskind, což byla jeho přezdívká – „milé dítě“. Při registraci svého jména na úřadech záměrně vypustil písmeno *e* z německého slova *lieb*, aby jeho jméno nebylo pokládáno za německé, nýbrž aby bylo nezaměnitelně židovské – *Libeskind*.“

„Dědeček vybral hezky, na většině fotografií se mile usmíváte, ve své knize píšete, že jste optimista, a přitom o své projekty musíte často svádět tuhý souboj. Velkou oporou je Vám jistě Vaše žena Nina, která vzkřísila téměř prohraný projekt výstavby Židovského muzea v Berlíně. Je jistě velmi silná osobnost.“

„Moje žena pochází z pozoruhodné rodiny Lewisových. S Lewisy si není radno zahrávat. Její otec David Lewis byl chudý ruský Žid, který někdy v roce 1911 nebo 1912 přistál v Kanadě, získal stipendium na oxfordskou Rhodes School a vrátil se do Kanady, kde se stal jedním z jejích nejpokrokovějších politiků. Založil a vedl Novou demokratickou stranu (NDP) a až do sedmdesátých let byl parlamentním poslancem. Ninin bratr Stephen stál v čele NDP v Ontariu a byl činný v legislativě této provincie a později se stal kanadským vyslancem ve Spojených národech. Nyní působí v Africe jako zvláštní zmocněnec generálního tajemníka pro boj s HIV/AIDS. Její bratr Michael a její sestra – dvojče Janet jsou také politicky činní. Nina sama řídila politické kampaně; má prostě pokrokovou politiku v krvi.“

„Má asi hodně práce, vzpomínám na projekt Spirály pro Muzeum Victorie a Alberta v Londýně, kdy Vás nařkli z dekonstruktivismu. Že popíráte veškerou starou kulturu, učenost, pravdu, krásu, rozum a pořádek, protože tato osvícená kultura je vnímána jako neúspěšná.“

„Nejsem žádný dekonstruktivist; naopak, věřím v konstrukci. Když viktoriánci před 150 lety muzeum stavěli, nerozhodli se pro něco, co bylo v módě 150 let před nimi, v georgiánském období. Viktoriánci byli odvážní a revoluční, ba dokonce šokující. Postavili současnou budovu. Já navrhoval totéž. Jen pohleďte na vnější zdi budovy. Najdete na nich sochy vizionářů a revolucionářů – Christophera Wrena, Johna Barryho, Joana Soanea. Každý z nich měl své výstřednosti, ale nebyli to žádní zkosnatělí staromilci. Pokud se budeme stále jen ohlížet dozadu, odsoudíme Londýn k nostalgické existenci bez perspektivy.“

S ženou Ninou při oslavě otevření Židovského muzea v Berlíně, 1999.

Model Spirály pro přístavbu Muzea Victorie a Alberta, Londýn.

„Vaši pomlouvači se ale nedali odradit.“

„Ne, ptali se mě, co pro mě znamená slovo harmonie. Chtěli vědět, jak bude moje křišťálová věž obložená speciální keramikou harmonicky ladit s milým, leč omšelým starým muzeem. Odpověděl jsem, že rozdíly jsou harmonické. Harmonie Mozartovy se liší od harmonií Bachových, které se opět liší od harmonií Coplandových, ty jsou zase naprosto jiné než harmonie nekonečného počtu současných skladatelů. A přesto se všichni najednou mohou objevit jako součásti jediného hudebního programu, a často se tak i objevují.“

„S kterými architekty byste měl rád takový společný ‚hudební‘ program?“

„Mám velmi rád Jeana Nouvela, je to elegantní a chytrý muž, architekt stylu high-tech v evropském vydání. Proslavil se svou stavbou Institutu arabského světa, stojící v Paříži na břehu Seiny. Její fasáda reagující na světlo vypadá jako duhovky mnoha očí. Obdivuji i Zahu Hadid. Když jsem ji viděl naposledy, měla

Libeskindovy děti Lev a Noam, uprostřed dcera Rachel.

lesklou zlatou kabelku ve tvaru prdelky, vytvarovanou z nějakého drahého materiálu, od pravé téměř k nerozeznání. Zaha má svůj vlastní odvážný styl. Pro tuto ženu původem z Iráku, žijící ve světě, který je stále ještě téměř výlučně mužský, není vždy snadné být architektkou. Má však bohatou invenci, je věrná svým ideálům a posedlá svými nápady – a ono to funguje, má úspěch. Je s podivem, že v architektuře dosud přetrvává mužský pohled. Ale jako v mnoha jiných oblastech i zde nastává změna a výsledkem bude proměna architektury jako takové, protože ženy ji přiodějí svými vlastními zkušenostmi a vnesou do ní nové perspektivy.“

„Co je pro architekta důležité?“

„Můžete být melancholickým hudebníkem a skládat v molové tónině. Můžete být spisovatelem s tragickým viděním světa či filmařem posedlým tématem zoufalství. Nemůžete však být architektem a zároveň pesimistou. Architektura je už samotnou svou podstatou optimistickou profesí; na žádném úseku své cesty nesmíte přestat věřit, že z dvourozměrných výkresů vzniknou skutečné trojrozměrné budovy. Ještě předtím, než se investují miliony dolarů a roky života mnoha lidí, musíte vědět s naprostou jistotou, že všechny ty peníze a úsilí za to stojí a že to, co vznikne, bude zdrojem vaší pýchy, a že vás to přežije. V konečném důsledku je tedy architektura postavena na víře.

Moje architektura, která je velmi často nepokrytě expresivní, některé kritiky znervózňuje, protože mnozí z nich se cítí bezpeč-

něji v antiseptickém světě, kde jsou emoce drženy pod kontrolou a stavby jsou pojímány výlučně esteticky.

Od počátků modernismu se budovy navrhují tak, aby ukazovaly světu svoji neutrální tvář, imunní vůči výrazu. Cílem je vytvářet objektivní, nikoliv subjektivní architekturu. Ale pravda je ve skutečnosti taková, že žádná architektura, ať se snaží být jakkoliv neutrální, nemůže být doopravdy neutrální. Le Corbusier tvrdil, že „dům je stroj na bydlení“, ale i když žijete v dokonale minimalistickém podkroví s bílými stěnami, stále je to výraz vaší osobnosti, a tudíž žádný neutrální prostor.“

„Milý pane Libeskind, velmi se těším, až budete o svých projektech i myšlenkách přednášet našim studentům. Děkuji za návštěvu a těším se na setkání v Brně“.

PhDr. Alena Mizerová, ředitelka nakladatelství VUTIUM

Poděkování

Za překlad děkuji PhDr. B. Kučerové a PhDr. K. Tlachové

Kniha vyjde koncem roku 2005, bude obsahovat téměř 260 stran textu a 90 černobílých a barevných fotografií, formát 21 cm x 25 cm, pevná vazba s přebalem. Cena 300 Kč.

SUMMARY:

VUTIUM Press prepares a Czech edition of the book *Breaking Ground, Adventures in Life and Architecture* written by architect Daniel Libeskind and published by Routledge in 2004. Mrs Alena Mizerová, VUTIUM's manager, was invited to the Libeskind Studio to talk with Daniel and Nina Libeskind on the Czech edition of the book. These talks gave rise to an interview whose second part we now publish.

Nové průkazy na VUT v Brně

Průkaz VUT dostane od akademického roku 2005/2006 novou podobu. Pro jeho výrobu bude použita karta s novým bezkontaktním čipem MIFARE S50, šifrovaně komunikující na vyšší frekvenci než původní průkazy s čipem H4000. Z toho důvodu dojde i k výměně čteček. Nová technologie v budoucnosti umožní využití inteligentních smart karet, které bude možné využívat i pro ukládání informací, například certifikátu elektro-nického podpisu.

Nové průkazy jsou dvojjazyčné – české i anglické texty. Průkaz bude vydáván ve 3 barevných variantách, založených na jednotném návrhu:

- Standardní průkaz studenta, ISIC průkaz studenta a průkaz studenta celoživotního vzdělávání včetně studentů univerzity třetího věku – zelený podklad
- Průkaz zaměstnance, akademického pracovníka a v budoucnu ITIC průkaz – oranžový podklad
- Průkaz hosta (hosta menzy, nájemce, účelové průkazy atd.) – bílý podklad

ISIC průkazy pro studenty VUT

Novinkou je průkaz ISIC vydaný VUT v Brně, který bude zároveň uznáván jako průkaz studenta VUT. V budoucnu by měl být zaveden i průkaz ITIC pro akademické pracovníky.

Studenti si svobodně volí mezi standardním průkazem studenta a ISIC průkazem studenta. Standardní průkaz studenta získají zdarma a ISIC průkaz za 150 Kč, pokud se jedná o první průkaz studenta nebo 200 Kč výměnou za původní průkaz studenta. ISIC je možné objednat na <http://isic.vutbr.cz>, kde jsou i všechny potřebné informace. Studentům, kteří si neobjednali průkaz ISIC zhruba do 31. 7. 2005, bude vyroben standardní průkaz studenta VUT.

Jak proběhne výměna průkazů

Úprava čteček na nové frekvence by měla probíhat od 16. do 21. 9. 2005. Uživatelé, kteří si vyzvednou nové průkazy před úpravou čteček, si dočasně ponechají i starý průkaz, který vrátí až po úpravě čteček. Uživatelé, kteří si vyzvednou svůj průkaz až po úpravě čteček, současně vrátí starý průkaz VUT.

Průkazy pro zaměstnance se budou distribuovat prostřednictvím pokladen při vydávání výplat v zářijovém termínu nebo při distribuci výplatních listků. Průkazy pro zaměstnance celoživotních součástí bude distribuovat zaměstnanecký odbor rektorátu. Každý, kdo si převezme nový průkaz, podepíše se na předávací arch svého střediska.

Průkazy pro studenty by měly být k dispozici od 15. 9. 2005 na studijních odděleních. V systému Apollo a na předávacím archu

bude mít referenční informaci, zda má studentovi předat ISIC průkaz nebo standardní průkaz studenta. Student by se měl prokázat starým průkazem VUT, který si ponechá. Pokud si student průkaz vyzvedává až v období po výměně snímačů (po 21. 9. a později), měl by současně starý průkaz vrátit.

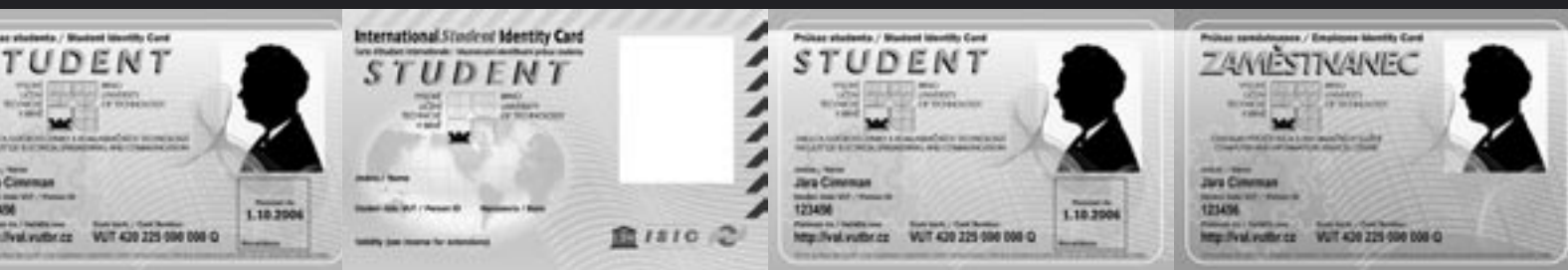
Průkazy kolejí a menz (např. průkazy strážníka) budou platit dále, protože kolejní systémy budou akceptovat staré i nové průkazy díky duálním čtečkám.

Průkazy studentů Univerzity třetího věku bude distribuovat Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně.

Nové účelové průkazy, na kterých není uvedeno jméno uživatele, získají fakulty a součásti na základě e-mailové žádosti zaslané na adresu prukazy@cis.vutbr.cz

Jaká bude platnost nových průkazů

Standardní průkazy studentů budou mít platnost jeden akademický rok, tj. letos pro akademický rok 2005/2006. Na tento akademický rok se nebudou nalepovat revalidační nálepky, protože studenti získají místo revalidační nálepky nový průkaz s novou platností. V budoucích letech (2006/2007 a dále), se budou opět vylepovat standardní jednotné revalidační nálepky studenta vysoké školy ČR.

ISIC průkazy studentů VUT budou mít platnost také jeden akademický rok. Po této době si student bude moci objednat (v roce 2006) revalidační nálepku ISIC za zhruba 150 Kč. Tato nálepka prodlouží platnost průkazu na VUT i platnost licence ISIC na další akademický rok.

Pokud si student revalidační nálepku neobjedná nebo objedná, ale nezplatí, bude mu na ISIC průkaz bezplatně nalepena standardní revalidační nálepka studenta vysoké školy. Takovýto průkaz na ISIC médiu bude nadále platný jako průkaz studenta VUT, ale nebude již platný jako ISIC průkaz na slevu.

Studijní referentka získá v roce 2006 informaci o tom, zda má vylepit standardní nebo ISIC revalidační nálepku v informačním systému Apollo. Informaci o vylepení nálepky uloží také v tomto systému.

Průkazy zaměstnanců, akademických pracovníků, hostů a všech dalších typů nebudou mít vytištěnou platnost průkazu na kartě. Informace o platnosti všech průkazů, včetně studentských bude vždy aktuální na veřejné webové stránce <http://val.vutbr.cz>

Při ověření platnosti průkazu se bude postupovat následovně, podle vybavení pracoviště:

- pomocí čtečky (ověření čísla čipu v informačním systému),
- pomocí <http://val.vutbr.cz>, pokud pracoviště nemá čtečku, ale má PC připojené na internet,
- vizuálně u studentů, pokud není možnost ověřit platnost jinak.

Kdo zaplatí nové průkazy

Výměna existujících průkazů bude letos hrazena zejména z prostředků rozvojového projektu MŠMT. Objednávky nových průkazů pro nové zaměstnance a nové studenty bude letos a v dalších letech probíhat jako dosud, tj. na základě vnitro objednávek z fakult na CVIS. ISIC licence hradí studenti na bankovní účet elektronické přihlášky bankovním převodem podle pokynů objednávkové aplikace.

Co se stane s kreditem v menze

Na nový průkaz je možné nabít nový kredit. Po zrušení platnosti starého průkazu bude jeho kredit převeden na nový průkaz. Všechny staré průkazy budou mít zrušenu platnost nejpozději 31. 12. 2005. Převedení kreditu bude také možné provést osobně na reklamačních místech menzy.

Jak budou řešeny zvláštní případy

Studenti, kteří již dříve přešli z jedné fakulty na druhou a používají průkaz původní fakulty, dostanou nový průkaz na nové fakultě.

Studenti, kteří mají aktivní studia na více fakultách, získají jediný nový průkaz na fakultě, na které byl vystaven později získaný průkaz. Nový průkaz je platný na celé VUT.

Studenti, kteří jsou současně zaměstnanci VUT, například studenti doktorských studijních programů a mají dosud dva průkazy, získají opět dva nové průkazy. Jeden zaměstnanecký a druhý studentský.

Zaměstnanci, kteří mají úvazek na více fakultách nebo součástech VUT získají průkaz od součásti s nejvyšším úvazkem. Pokud mají úvazek stejný, získají průkaz od stejné fakulty/součásti jako byl původní průkaz.

Zaměstnanci, kteří již nemají aktivní studium a používají stále již neplatný průkaz studenta, musí na personální oddělení požádat o nový průkaz zaměstnance.

Kde naleznete informaci o místě vyzvednutí

Na webovém portálu VUT (www.vutbr.cz) po přihlášení do aplikace „Operace s průkazem“ si studenti i zaměstnanci mohou sami zjistit, na které fakultě nebo součásti si mohou nový průkaz vyzvednout.

Jak získají průkazy noví studenti a zaměstnanci

Nové průkazy pro nové studenty a zaměstnance budou z fakult objednávány a distribuovány dosavadním způsobem i nadále. Tj. budou studentům předávány buď při zápisu (malé fakulty) nebo později (velké fakulty).

Kdo poradí

S dalšími dotazy o průkazech se obraťte e-mailem na adresu prukazy@cis.vutbr.cz nebo telefonicky na Mgr. Marka Vaďuru telefon 541 145 403. Dotazy na licence ISIC a řešení plateb za tyto licence zasílejte na e-mail isic@ro.vutbr.cz

Ing. Jaromír Marušinec, Ph.D.,
ředitel CVIS VUT v Brně

informace

Workshop k Dlouhodobému záměru rozvoje VUT v Brně

Na začátku prázdnin, 1. července 2005, se uskutečnilo na rektorátu VUT v Brně pracovní setkání rozšířeného vedení školy s představiteli fakult a dalších součástí VUT v Brně. Bylo věnované přípravě nového Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti VUT v Brně pro období let 2006 – 2010 (DZ).

V úvodu workshopu, řízeného prorektorem pro strategický rozvoj prof. Ing. Karlem Raisem, CSc., MBA, vystoupila doc. Ing. Eva Münsterová, CSc., která se věnovala souvislostem DZ s prioritami 4. konference ministrů vysokých škol členských zemí boloňského procesu, která proběhla v květnu letošního roku v norském Bergenu. Mimo jiné upozornila na tzv. „český syndrom“, tedy na problémy s prostupností mezi bakalářským a magisterským typem studia. Emeritní rektor prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc., se zaměřil ve svém pří-

spěvku na souvislosti DZ VUT v Brně se strategií rozvoje lidských zdrojů.

Prorektor prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, seznámil účastníky workshopu s hodnocením plnění dosavadního DZ a se stavem přípravy nového DZ na roky 2006 – 2010. Na konec workshopu proběhla diskuse, ve které se nejvíce hovořilo o současné vědomostní úrovni studentů přicházejících na VUT, o způsobu práce s nimi včetně role pedagogických poradců, o zvýšení autonomie studia, o vztahu kvantity studentů a jejich kvality nebo také o přetížení pedagogů.

Na závěr workshopu rektor prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., zdůraznil, že příprava nového Dlouhodobého záměru není pouze věcí vedení, ale celého VUT v Brně.

O přípravě nového DZ VUT v Brně budou Události průběžně informovat.

mau

Workshop Euro-Waste

Na rektorátu VUT v Brně se 12. července 2005 uskutečnil workshop účastníků mezinárodního projektu Euro-Waste, který probíhá v rámci programu Leonardo da Vinci a je financován z prostředků Evropské unie. Na projektu spolupracují čtyři univerzity: VUT v Brně, Staffordshire University Stoke on Trent z Velké Británie, National University of Ireland-Cork z Irska a University of the Aegean z Řecka. Projekt je zaměřen na řešení problematiky odpadového hospodářství malých a středních průmyslových podniků s cílem vytvořit systém řízení podniku, který by přispěl ke snížení produkce průmyslového odpadu. Orientace řešitelů na odpadové hospodářství malých a středních podniků není náhodná, neboť právě ony tvoří až 90 procent všech evropských podniků a vyprodukují 60–70 procent veškerého průmyslového odpadu. Ukončení projektu a zveřejnění získaných poznatků je plánováno na leden 2006.

Výsledky šetření, analýzou a závěry z evropského projektu Euro-Waste pro české odpadové hospodářství se zabýval příspěvek prof. Ing. Karla Raise, CSc., MBA, prorektora pro strategický rozvoj VUT v Brně. Prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc., z Podnikatelské fakulty se věnoval ve svém referátu problematice minimalizace nákladů na přepravu odpadů v České republice, příspěvek Mgr. Bc. Jana Kopřivy a JUDr. Tomáše Soukupa byl zaměřen na oblast legislativy v odpadovém hospodářství (normy, zkušenosti, poradenství, informační zdroje). Ředitel Centra vzdělávání a poradenství VUT v Brně Ing. Vlastimil Bejček, CSc., seznámil účastníky workshopu s možnostmi a formami spolupráce s VUT v Brně na společných projektech v programech EU – Leonardo da Vinci, Evropský sociální fond apod. Na závěr workshopu byl dán prostor účastníkům pracovního setkání k diskusi a individuálním konzultacím.

(red)

Bienále Kámen 05 v zahradě Fakulty informačních technologií

V zahradě areálu FIT VUT v Brně na Božetěchově ulici v Králově Poli byl 21. srpna 2005 zahájen již pátý ročník mezinárodního sochařského bienále Kámen 05. Tradiční přehlídka sochařských děl se zde koná každý druhý rok. K zajímavostem akce patří, že sochaři pracují přímo v zahradě bývalého kartuziánského kláštera a zájemci tak mohou sledovat, jak z pískovcových bloků postupně vznikají umělecká díla. Letošního ročníku se zúčastňují Eva Edde (Švédsko), Dana Marková, Tomáš Franta a Václav Kyselka.

mau, foto Michaela Dvořáková

Kurzy VUT v Brně k transferu technologií

VUT v Brně se podílí na Evropském projektu ProTon Europe, jehož cílem je zvýšit profesionalitu služeb, podporujících komercializaci poznatků výzkumu a vývoje. Základním prostředkem je shrnutí osvědčených zkušeností a postupů z Evropy a příprava standardního systému vzdělávání, který by kromě zvýšení kvality práce Manažerů přenosu poznatků (Knowledge Transfer Managers) usnadnil i jejich mezinárodní spolupráci včetně výměn pracovníků, umožňujících vytvoření sítě osobních kontaktů a výměnu zkušeností.

Po dohodě s vedením projektu Proton Europe připravilo VUT dvojici rekvalifikačních kursů založených na využití již připravených studijních materiálů projektu. První z nich (Technology Scouts) připravuje zájemce pro práci v institucích zabývajících se výzkumem. Měli by ovládnout problematiku marketingu nových poznatků, vyhodnocení jejich komerčního potenciálu, nalezení vhodných komerčních partnerů, navrhnout nejvhodnější strategii ochrany duševního vlastnictví, navrhnout případně další fázi (aplikovaného) výzkumu, který by poznatek přiblížil trhu, a vést jednání vedoucí k uzavření licenční smlouvy. Druhý typ kurzu je určen budoucím či stávajícím manažerům inkubátorů a technologických parků, a více akcentuje rozvoj podnikatelských dovedností, včetně sestavení podnikatelského záměru, jeho vyhodnocení, řízení nově založené firmy, přípravu podkladů pro vstup investora, banky či fond rizikového kapitálu, atd.

Kurzy jsou koncipovány jako kombinace distančního vzdělávání a týdenního soustředění, zaměřeného především na rozvoj praktických dovedností a vytvoření sítě osobních kontaktů. Podstatnou součástí hodnocení je zpracování inovačního projektu. Oba kurzy se uskuteční, pokud o ně projeví zájem alespoň 15 osob, ještě v roce 2005. Kurzy jsou uspořádány na komerční bázi. Popis osnov a požadavků je uveden na webové stránce VUT v Brně www.tt.vutbr.cz.

Pracovník, který se hodlá na tuto činnost rekvalifikovat, by v ideálním případě měl mít zkušenosti jak z výzkumu, tak i z komerčních činností průmyslového podniku. Měl by počítat s tím, že se vzdá vědecké kariéry, a v plné míře se bude věnovat přenosu poznatků. To odpovídá velmi zřetelně vyjádřenému trendu profesionalizovat tyto činnosti a tím zvýšit jejich účinnost.

Pro dosažení kvalifikace, která je připravována jako Evropský standard v projektu Proton Europe (podrobné požadavky budou známy až koncem roku 2006), proběhne ještě třetí kurz, který bude obsahovat „rozdílová“ témata, tedy vše z požadavků standardu, co se neobjeví v uvedené dvojici kursů. Tento kurz uvede VUT v anglickém jazyce, protože k němu budou přizváni pracovníci Proton Europe oprávněni udělit příslušnou atestaci.

Zájemci se mohou přihlásit na Útvaru transferu technologií do 15. října 2005.

Ing. Petr Holec, CSc., Útvar transferu technologií

Masarykova univerzita dostane peníze na dostavbu kampusu

Vláda ČR na svém červencovém zasedání rozhodla o navýšení finančních prostředků pro Program rozvoje Masarykovy univerzity v Brně, jehož součástí je i výstavba univerzitního kampusu, o 1,275 miliardy korun. Tyto prostředky kompenzují negativní dopady zvýšené daně z přidané hodnoty a inflace ve stavebnictví, jež způsobily nárůst původního rozpočtu a pozastavení dalších etap výstavby kampusu.

Navýšení prostředků pro realizaci Programu rozvoje MU v Brně bude kryto ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Na vlastní výstavbu kampusu je určeno 1,2 mld. Kč, zbývající část navýšení (75 mil. Kč) směřuje k pokrytí zvýšené DPH v podprogramu rekonstrukce historických objektů Masarykovy univerzity. Celkový rozpočet Programu rozvoje MU tak po navýšení činí 6,4 mld. Kč, z čehož 5,1 mld. Kč připadá na výstavbu kampusu a 1,3 mld. Kč na rekonstrukci budov MU v centru města Brna. Z více než 40 procent se má na financování Programu přitom podílet samotná Masarykova univerzita.

„Díky rozhodnutí vlády může výstavba univerzitního kampusu v Brně-Bohunicích pokračovat. Ačkoliv bylo i přes toto navý-

šení nezbytné provést určité redukce původně plánovaného rozsahu výstavby, revidovaný návrh v podstatě neomezí plánovanou funkčnost areálu. Provedené redukce rozsahu spíše přispěly ke zvýšení kompaktnosti řešení stavby,“ uvedl kvestor Masarykovy univerzity Ladislav Janíček.

V souvislosti s dořešením dodatečného financování získala MU v Brně od ministerstva školství souhlas se zadáním veřejné obchodní soutěže na generální dodávku druhé a třetí etapy výstavby univerzitního kampusu v Bohunicích, které tvoří výstavba Akademického výukového a výzkumného areálu (jedná se o hlavní část kampusu) a vybudování potřebných inženýrských sítí a infrastruktury. Zahájení realizace výstavby podle výsledků soutěže se předpokládá ještě do konce tohoto roku. V současnosti probíhá dokončování první etapy, výstavby areálu Integrovaných laboratoří biomedicinských technologií (ILBIT), který bude slavnostně otevřen 3. října 2005. Datum dokončení celého kampusu, který se stane domovem Lékařské fakulty, Fakulty sportovních studií a části Přírodovědecké fakulty MU, je stanoveno na září 2008.

(red)

Chcete koupit nemovitost?

Chcete stavět?

**Chcete novou kuchyňskou linku,
koupelnu, podlahy
nebo plastová okna?**

MODRÁ PYRAMIDA
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

- můžete ušetřit až 14% DPH (oproti roku 2007)
- 0% akontace (žádný počáteční vklad)
- úroková sazba od 4,25 % p.a.
- zajištění úvěru nemovitostí (např. byt, dům, pozemek)
- možnost předčasně úvěr splatit (bez sankcí)

Kontakt: Ing. Jaromír Lavický, úvěrový poradce, tel. 605/259 409, 777/259 409

(inz)

Kartuziánská architektura a umění u kartuziánů

FIT VUT v Brně sídlí v historických objektech bývalého kartuziánského kláštera „CARTUSIA BRUNENSIS“ v Brně-Králově Poli. Právě letos si připomínáme 630 let od jeho založení i od úmrtí jeho zakladatele – Jana Jindřicha, markraběte moravského, mladšího bratra císaře Karla IV., a 600 let od úmrtí jeho syna – markraběte Prokopa, spoluzakladatele kláštera. K příležitosti těchto výročí se začátkem září (1.–4. 9. 2005) na FIT VUT v Brně uskutečnila druhá část mezinárodního sympozia Kartuziánská architektura a umění u kartuziánů Aggsbach–Brno.

Pořadatelé sympozia byli prof. Dr. James Hogg z univerzity v Salzburgu a prof. Ing. arch. Jan Bukovský, DrSc., emeritní profesor FAST VUT v Brně. Sympozium se konalo pod záštitou rektora VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc., biskupa brněnského mons. Vojtěcha Cikrleho, brněnského primátora Dr. Richarda Svobody a děkana FIT VUT v Brně prof. Ing. Tomáše Hrušky, CSc. K mezinárodnímu sympoziu vydalo nakladatelství VUTIUM reprezentační publikaci CARTUSIA BRUNENSIS, věnovanou historii i současnosti kláštera v Brně-Králově Poli.

Symposium zahájil rektor VUT v Brně prof. Jan Vrbka. Součástí programu byla kromě řady referátů (všechny příspěvky

vyjdou v roce 2006 ve sborníku ANNALECTA CARTUSIANA) i přijetí účastníků sympozia na brněnském biskupství a radnici. Římskokatolický farář královopolský p. Jahoda také odsloužil v bývalém kartuziánském kostele sv. Trojice před programovou částí sympozia 2. a 3. září a na jeho závěr v neděli 4. září 2005 mše. O odborné části sympozia přislíbil informovat naše čtenáře v některém z dalších čísel Událostí jeden z organizátorů prof. Ing. arch. Jan Bukovský, DrSc.

(red), foto Michaela Dvořáková

Náš tip:

O revoltě roku 1905 téměř nikdo neví a pokud ano, pak z komunistických učebnic, podle kterých šlo o první pokus o proletářskou revoluci u nás. Kniha Jiřího Pernese – první, která se roku 1905 u nás věnuje – přesvědčivě ukazuje, že většině demonstrantů o proletářskou revoluci vůbec nešlo: usilovali naopak o posílení demokracie a svobody.

Co se vlastně roku 1905 stalo? Sebevědomá česká společnost usilovala o zřízení české univerzity na Moravě, o dosažení jazykové rovnoprávnosti s Němci a také o zavedení všeobecného a rovného volebního práva. Do politického hnutí, které usilovalo o demokratizaci habsburské monarchie, se zapojily všechny české politické strany a všechny vrstvy společnosti.

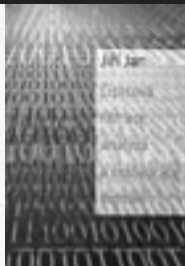
Jiří Pernes, který vede brněnskou pobočku Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, patří k nejznámějším autorům literatury faktu, je autorem více jak dvaceti knih a řady scénářů ČT. Zabývá se dějinami komunistické perzekuce a čl. exilem v letech 1948–1989. Nejvíce je znám jako autor knih o době habsburské monarchie.

Jiří Pernes: Nejen rudé prapory. Pravda o revolučním roce 1905 v českých zemích. Stilus, Brno 2005, 320 stran, cena 280 Kč. www.stiluspress.com. Představení knihy Jiřího Pernese Pravda o revolučním roce 1905:

Literární kavárna ACADEMIA, nám. Svobody 13, Brno
15. září 2005 od 17 hodin.

(red)

Nové učební texty a publikace

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

DĚDKOVÁ, Jarmila – DREXLER, Petr
Elektrotechnický seminář
Numerická a laboratorní cvičení
2005 – 1. vyd. – 96 s., ISBN 80-214-2903-8

Rektorát

Annual Report on the Activities of Brno University of Technology in 2004
Ed. VANÝSKOVÁ, Jitka
2005 – 1. vyd. – 131 s., ISBN 80-214-2959-3

Nakladatelství VUTIAM

JAN, Jiří
Číslíková filtrace, analýza a restaurace signálů
dotisk 2005 – 2. doplněné a rozšířené vyd., ISBN 80-214-2911-9 (brož.)
Účelem knihy je vysvětlit koncepty, tvořící základ obecně používaných číslíkových metod. Autor vychází z toho, že porozumění principům číslíkového zpracování a analýzy jedno- i vícerozměrných signálů (tedy i obrazů a časových řad) by mělo být součástí znalostí každého odborníka, který se signály v obecném smyslu pracuje. První vydání knihy je zcela rozebráno, druhé české vydání je aktuálně rozšířeno např. o moderní transformace, zejména vlnkovou, o kapitolu o kompresi signálových dat, příklady zpracování obrazů apod.

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně Edice PhD Thesis

DÝR, Petr
Zemědělské stavby v České republice. Vývoj a budoucnost využití
2005 – sv. 322 – 30 s., ISBN 80-214-2964-X

DOUBRAVSKÝ, Karel
Matematický model rozložení tvrdosti na šroubech
2005 – sv. 323 – 25 s., ISBN 80-214-2965-8

SZABÓ, Radek
Expertní systémy v diagnostice izolačních systémů elektrických točivých strojů
2005 – sv. 324 – 32 s., ISBN 80-214-2968-2

DRAHANSKÝ, Martin
Biometric Security Systems Fingerprint Recognition Technology
2005 – sv. 325 – 32 s., ISBN 80-214-2969-0

NÝVLTOVÁ, Romana
Finanční management nadnárodních podniků
2005 – sv. 326 – 32 s., ISBN 80-214-2973-9

STEHLÍK, Michal
Stanovení materiálových a přetvárných charakteristik zdiva metodou plochých lisů v kombinaci s ultrazvukovou impulsní metodou
2005 – sv. 327 – 30 s., ISBN 80-214-2974-7

ŽENÍŠEK, Jaroslav
Monte Carlo Simulations of Diffusion in Crystalline Solids
2005 – sv. 328 – 25 s., ISBN 80-214-2975-5

SÝKOROVÁ, Lucie
Doprovodné služby a jejich význam pro prosperitu podniků
2005 – sv. 329 – 32 s., ISBN 80-214-2980-1

POLÁČEK, Jozef
Rozbor dynamické stability vzducholodě. Tvorba a použití linearizovaných pohybových rovnic za účelem odhadu letových vlastností vzducholodě
2005 – sv. 330 – 31 s., ISBN 80-214-2981-X

Edice Habilitační a inaugurační spisy

KAISER, Jozef
Compact, Plasma-Based Short-Wavelength Radiation Sources
2005 – sv. 167 – 34 s., ISBN 80-214-2963-1

MALLYA, Thaddeus J. S.
Příme zahraniční investice: regionální růst a politika – empirická evaluace České republiky a Polska
2005 – sv. 168 – 43 s., ISBN 80-214-2977-1

KASAL, Miroslav
Frekvenční syntéza v komunikačních systémech experimentální družice
2005 – sv. 169 – 35 s., ISBN 80-214-2982-8

**Raketoplán Discovery vynesl do kosmu
zařízení vyvinuté na VUT v Brně**